

Slovenski list

Izhaja vsak ponedeljek zjutraj

Urednišvo: Koparjeva ul. št. 6/II
Telefon št. 3487, interurban 3487
Rokopisi se ne vračajo

Posamezna št. 1 Din, mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 D n, ne dom in po pošti dostavljen list 5 Din. Celoletna naročnina 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Insejati po dogovoru

Uprava: Koparjeva ulica št. 6/II
Poštni ček, račun, Ljubljana 15.179
Telefon štev. 2549

Konferenca banov otvorjena

Vprašanje banskih proračunov

Belgrad, 23. febr. e. Pod predsedstvom finančnega ministra se je danes vršila seja vseh banov. Današnja seja je bila formalnega značaja in ni prišlo do meritorne razprave o

banskih proračunih. Samo finančni minister dr. Šverljuga je v imenu valde pozdravil bane ter jih opozoril na stanje državnih financ in s tem v zvezi razvil svoj program glede financiranja banskih uprav. Povdaril je

zvezo banskih uprav z državnimi financami in pri tej prilici podal glavne smernice vladne politike v tem vprašanju. Nato so določili dnevni red, na podlagi katerega prične jutri razprava.

Kancelar Schober v Berlinu

Pogodba z Italijo le zunanji izraz medsebojnih odnosov

Berlin, 23. febr. U. Avstrijski zvezni kancelar je imel danes v berlinski brezčasni postaji nagovor »na ljube nemške prijatelje«, v katerem je še enkrat razložil potrebo svojega potovanja v Rim. V Rimu se mu je posrečilo, podčrtati obnovo dobrih prijateljskih in sosednih odnosov z Italijo s podpisom razsodišne pogodbe. Razjasnitev razmerja med Avstrijo in Italijo spada bistveno k likvidaciji svetovne vojne. S tem ni deloval samo v interesu Avstrije, temveč tudi v interesu vseh Nemcev za mednarodni sporazum.

Dr. Schober je bil danes na zajtrku pri nemškem zunanjem ministru dr. Curtiusu. Pogajanja za nemško-avstrijsko trgovsko pogodbo se bodo jutri nadaljevala ter je upanje, da bodo kmalu privedla do sporazuma, tako da bo pogodba lahko v kratkem podpisana.

V časnikarskem intervjuju je parabil dr. Schober ponovno priliko, da je govoril o svojem potovanju v Rim. Zanj je bilo samo po sebi umevno, da izreče italijanski vladi in posebno Mussoliniju zahvalo za podpiranje avstrijskih zahtev v Haagu. Podpis pogodbe je

oceniti kot zunanji izraz prijateljskih odnosov med Italijo in Avstrijo. Dr. Schober je pri tem ironiziral kombinacije, ki so se pojavljale glede podpisa pogodbe ter je kot najdrzejšo kombinacijo označil to, da sta obe državi sklenili vojaško zvezno pogodbo dalekosežne narave. Izjavil je, da te kombinacije ne omenja zato, da bi polemiziral proti takemu mnenju. Ta mnenja pa so dokaz razgrete fantazije in dokaz slabega poznavanja posebnih razmer avstrijske republike. Avstrija potrebuje dobrih odnosov z vsemi sosednimi državami.

Kancelar dr. Schober.

„Londonska konferenca je mrtva“

Mnenje ameriškega strokovnjaka — Anglija se odreče Evropi

London, 23. febr. U. Potem ko so novi francoski ministri izjavili, da bodo nespremenjeno nadaljevali Tardieujevo politiko v Londonu in ko je v taboru ameriške delegacije radi demisije vodilnega mornariškega strokovnjaka Jonesa nastala osebna in stvarna kriza, se nadaljnji izgledi londonske konference presojajo zelo pesimistično.

Neki vodilni ameriški strokovnjak je izjavil diplomatskemu poročevalcu »Sunday Expressa«: Konferenca je mrtva. Nobenega smisla nima, zapirati oči pred tem dejstvom. Vse, kar nam je še storiti, je to, da tu izkoplje grob, konferenco pokopljemo in ji postavimo lep nagrobni spomenik. »Observer« si iz težavnega položaja, v katerega je zašla Anglija

radi nezadostno pripravljene konference, ne ve pomagati drugače kakor s tem, da pripoča, naj se Anglija odreče Evropi in pove Društvu narodov, da Anglija ni pri volji, izvajati sankcijske ali bojkotne sklepe Sveta Društva narodov, ker bi izvedba takih sklepov utegnila spraviti Anglijo v konflikt z Ameriko radi uporabe pomorskega prava.

Velike elementarne nezgode

Italija in Grčija zadele povodnji, lavine in potres

Atene, 23. febr. a. Preteklo noč je divjala nad mestom strahovita burja. Reki Kolonos in Ilissos so stopile iz struge in poplavlile del mesta, v katerem stanujejo večinoma begunci iz Male Azije. Kolikor je znano, je bilo porušeni 200 hiš, izpod ruševin pa so potegnili 5 mrtičev. Metereološki zavod javlja, da že od l. 1899 ni bilo tako strašne burje.

Trst, 23. febr. a. Iz Ancone javljajo, da je zadela mesto Bologniola velika nesreča. Snežne lavine iz Monte Perana so se zgomadile na mesto in zasule 40 hiš. K sreči je potek lavine spremljal grozovit ropot, ki je opozoril ljudstvo na bližajočo se nevarnost. Na lice mesta je prihitelo vojaštvo in gasilci. Po dveurnem delu je uspelo, potegniti izpod snega 9 mrtičev. Pozneje so našli še 2 težko ranjena moža in 3 žene. Vsega skupaj je do sedaj ugotovljenih 13 smrtnih žrtev, dočim jih je 8 še brez sledu in so najbrže še pod snegom. Gmotna škoda znaša 2 milijona lir.

Slični slučaj se je zgodil pri Pinerollu v vasi Villa Pralli, kjer so snežne mase zatrpale tri hiše ter zadušile očeta in dva sina. Vse ceste so v okraju neprehodne. Telefonske in brzojavne zveze pa prekinjene.

Potres, ki se je čutil na obali Kalabrije, je povzročil mnogo škode. Razen zrušenih hiš v Catanzaro sta težko poškodovani tudi dve ladji in železniška proga. Od snoči naprej ni v tem predelu nobene prometne vezi več. Dež je večeraj dosegel največjo intenziteto. Električni daljnovodi pa so raztrgani in je mesto v popolni temi.

Ciklon razsa'a v Kalabriji

Rim, 23. febr. U. Snežni viharji v Italiji so po današnjih poročilih zahtevali številne človeške žrtve. Iz ruševin po lavini zasute gorske vasi Villa di Mezzo pri Bolognioli so do sedaj izvlekli 13 trupel. Nadaljnjih 8 oseb je po-

kopanih v razvalinah bornih koč te vasi pod snegom, ki ga še niso mogli odkopati. Število težko poškodovanih pa znaša okoli 10. Skoro vsa živina male gorske vasi je zasuta in se smatra za zgubljeno. Stvarna škoda znaša več milijonov. V gorah pri Pinerolo je lavina ubila nadaljnje tri kmete. Dva sta se še pravočasno rešila. Nevihta pa traja še vedno z nezmanjšano silo dalje po vsej Italiji. Škoda po ciklonski katastrofi v Kalabriji je neizmerna. Železniške proge so prekinjene, telefonske proge pa uničene. K sreči pa v Kalabriji ni bilo človeških žrtev.

Vihar na Jadranu

Šibenik, 23. febr. a. Pretekla dva dni je divjala na severnem Jadranu huda burja ter so imeli parniki radi tega velike zamude. Mnogo ladij pa ni niti odšlo iz luk, ker so se bale nevarnosti.

10 letnica zagrebske veterinarske fakultete

Zagreb, 23. febr. a. Danes se je vršila poudom desetletnice veterinarske fakultete v Zagrebu slavnostna akademija v ljudskem vseučilišču. Pri proslavi je zastopal predsednika ministrskega sveta podban Sava Stojanović, dalje so bili prisotni bivši podban dr. Milan Roje, general Daskalović, rektor univerze dr. Belobrk z vsemi dekani in profesorji vseh fakultet, zastopniki mestne občine, predsednik Zveze agronomov dr. Kostić, zastopniki vojaških veterinarjev, načelnik veterinarskega oddelka banske uprave, razni uradniki veterinarskega oddelka in predstavniki Jugoslovanskega veterinarskega društva ter polnoštevilni profesorski zbor veterinarske fakultete.

Ob 10.15 j. epredsednik Kluba slušateljev veterinarske medicine Mašić otvoril slovesnost. Še pred prehodom na dnevni red se je odposlala Nj. Vel. kralju pozdravna brzojavka, nakar je Mašić podal sliko o delu kluba. Dekan veterinarske fakultete dr. Jurak je česti-

tal klubu k tej slovesnosti in profesor dr. Stefan Plasaj je imel predavanje o pomenu veterinarstva za ekonomsko in zdravstveno življenje naroda. Poudaril je, da so veterinarji čuvarji velikega dela narodnega premoženja in pri tem podčrtal dejstvo, da še vedno nimamo zadosti veterinarjev. Profesor dr. Hostnik je podal zgodovinski potek dogodkov pred ustanovitvijo veterinarske fakultete, nato pa so se gosje ob 12 podali v glavno poslopje veterinarske fakultete kjer so odkrili spominsko ploščo profesorju Podaubskemu, ki si je stekel največ zaslug za ustanovitev fakultete in njeno delo. Pri tej priliki je govoril predsednik slušateljev veterinarske medicine Mašić, rektor univerze dr. Belobrk pa je čestital profesorju Podaubskemu in orisal njegove zaslug. Predsednik Jugoslovanskega veterinarskega društva Dragotin Pozaj je obudil spomin na slavljenčevo delo v bivšem hrvatsko-slovenskem veterinarskem društvu na Dunaju, nato v hrvatskem društvu v Za-

grebu ter končno v Jugoslovanskem veterinarskem društvu v današnji državi. Znani so njegovi številni strokovni spisi in nobeno važnejše delo na veterinarskem polju se ni dovršilo brez njegovega sodelovanja. Profesor Podaubsky, ginja od tolike ljubezni, se je vsem čestilcem s toplimi besedami zahvalil. Proslava se je zaključila zvečer s plesom veterinarskih akademikov.

Španski poslanik pri Vatikanu bo imenovan

Madrid, 23. febr. AA. Eno prvih del novega zunanjega ministra vojvode Albe bo, da bo imenoval poslanika pri Vatikanu.

Grško-angl. zračna zveza

Atene, 23. febr. Grška vlada je sklenila z angleško Imperial Airway Company, ki oskrbuje zračno zvezo med Londonom in Indijo preko Grčije, trimesečno pogodbo za pristajanje v okolici Aten. Po tem roku se bosta pogodnici pogajale za stalno pogodbo.

Boj cerkev proti preganjanju v ruskih kristianov

Sofija, 23. febr. AA. Sinoči je sinod bolgarske pravoslavne cerkve sklenil, da se pridruži protestu proti sovjetskemu preganjanju cerkva. V vseh cerkvah v Bolgariji se bo vršila božja služba za pokoj duš onih, ki so jih ubili Sovjeti.

Mussolini odobril Grandijevo poročilo

Rim, 23. febr. AA. Predsednik vlade je sprejel včeraj v palači Venezia zunanjega ministra Grandija in mornariškega ministra Sirianija, ki sta mu poročala o londonski pomorski konferenci. Razgovori s predsednikom vlade so trajali nad 2 uri. Mussolini je odobril poročilo in delo italijanske delegacije na pomorski konferenci.

Volitve v zdravniško zbornico

Za volitev v zdravniško zbornico v Ljubljani je vladalo zadnje mesece med slovenskimi zdravniki nenavadno živahno zanimanje. Nasproti sta si bili dve skupini: prvo je tvorilo Društvo slovenskih zdravnikov (predsednik dr. Derganc), okoli druge skupine pa so se zbrali Zveza blagajniških zdravnikov, mariborsko zdravniško društvo, Združenje železniških zdravnikov, društvo zobozdravnikov itd. Predsednik volilnega odbora te skupine je bil dr. Ivan Zajc starejši. Volitve so se vršile zadnje tri tedne in sicer s pismi. Pri volitvah je na vsaj črti prodrla lista druge skupine (dr. Zajca st.).

Rezultat volitev so skrutinatorji razglasili danes na občnem zboru, ki se je ob 10 dopoldne vršil v dvorani OUZD.

Od 385 volilnih upravičencev je prejela lista druge skupine 277 glasov. Dvanajst članov zdr. zbornice ni glasovalo. Nosilec te liste je bil dosedanji predsednik zdravniške zbornice dr. Mavricij Rus, ki je zopet izvoljen za predsednika za nadaljno funkcijsko dobo treh let. Z njim vred je bilo izvoljenih še devet odbornikov in sicer: podpredsednik dr. Zalokar, dalje dr. Bajc, dr. Tičar, dr. Zajc, dr. Brenčič in dr. Jakša (vsi iz Ljubljane), dr. Hudelist iz Brezice in dr. Černiš in dr. Robič iz Mariba.

Razglasitvi volilnih rezultatov je prisostvovalo okrog 140 članov zdravniške zbornice, ki so zopetno izvolitev dr. Rusa za predsednika in izvolitev ostalih odbornikov sprejeli z burnim aplavzom.

Občni zbor je odposlal udanostne in pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviču, ministru za socialno politiko in narodno zdravje dr. Drinkoviču in min. načelniku zdravstvenega oddelka dr. A. Štamparju.

Dalje je občni zbor sklenil obvezno članstvo pri pogrebem skladu za vse člane zbornice, odboru pa je naročil, naj do prihodnjega občnega zbora pripravi vse potrebno za obvezno članstvo zdravnikov pri vdovskem in pokojninskem skladu.

Po raznih toplih in navdušenih govorih, s katerimi so govorniki vzpodbujali novo izvoljeni odbor na nadaljnje delo v korist zdravniškega stanu, je bil občni zbor opoldne zaključen.

Madrid, 23. febr. AA. General Gomez je imenovan za državnega podtajnika v vojnem ministrstvu.

Pot k slovenskem blagostanju

Ko so spremljali prijatelji in znanci vedno delavnega in nikdar ne omalujočega slovenskega industrijalca Petra Kozina k njegovemu večnemu počitku, so se dobro zavedali, da se ne poslavljajo samo od človeka z lepim in dobrim značajem, temveč predvsem od moža, ki je s svojim vzgledom jasno pokazal pot, ki vodi iz slovenske revščine k slovenskemu blagostanju.

Vse brez izjeme skoraj matematično točno vemo, v čem je vzrok naše revščine in v čem ona ovira, da ne pridemo do blagostanja. Delamo vendar vse življenje, trpimo pomanjkanje od rojstva do groba, čeprav smo skromni v svojih zahtevah že nad mero, a vsemogoč ne pridemo do blagostanja. In zakaj ne pridemo, to nam naša bilanca pove le preozornost.

Izvažamo v tujino svoje kmetijske pridelke za nizko ceno, iz tujine pa uvažamo industrijske izdelke za visoko ceno. Zato se nam naš trud ne izplača, zato smo vedno isti reveži. Kar na mah pa postanemo bogati, če bomo izvažali lasne pridelke za dobro ceno, vse tiste izdelke pa, ki jih uvažamo iz tujine, izdelovali doma. Zlasti pa je treba, da izdelujemo doma vse one izdelke, ki jih neobhodno potrebujemo. V tem je ves problem slovenskega blagostanja.

Peter Kozina je ta problem docela razumel in zato ustanovil veliko in moderno tovarno za čevlje, da se bomo vsaj obuli sami. Na vse strani se je moral boriti, da je ta svoj cilj dosegel in nad vse značilno je, da se je moral največ boriti z nemško gospodo in slovenskimi povojnimi političnimi konjunkturisti, da pa je bil njegov prvi zaveznik — dr. Krek. In ni moglo biti drugače. Pravi slovenski politik — in dr. Krek je bil več ko to — more biti za osamosvojitve slovenskega gospodarstva in zato je moral podpirati tistega, ki je hotel, da si naredimo vsaj čevlje sami. Tuji čevlji le preveč tišče in je na vse zadnje tudi sramotno, da ne bi znali napraviti niti tega, kar nosi vsak. Prvi pogoj za narodno blagostanje pa je baš v tem, da izdeluje narod vsaj neobhodno potrebne predmete. In čevlji so to!

Koliko neobhodnih predmetov pa je še, ki jih še niti danes ne izdelujemo. Zakaj nismo bili tako srečni, da nismo imeli tudi za tekstilno blago svojega Petra Kozina? Saj bi tudi mi lahko vse to zaslužili, kar služijo danes tuje tekstilne industrije pri nas in vendar bi bili pri tem naši delavci vse drugače plačani!

In kako silno bi bili bogati, če bi imeli za lesno industrijo moža, ki bi nas docela osvobodil od vseh tujih prekupčevalcev in ki bi znal naučiti vse naše lastnike gozdov, da bi se docela prilagodili zahtevam mednarodnega lesnega trga. Tako pa izgublamo vsako leto milijone, ker ne znamo do viška izpolniti svoje lesne industrije.

Veliki in bogati zakladi so bili dani Slovinci in samo premog bi ji moral dati na leto milijone in milijone. In bil je že tudi čas, ko so prišle delnice močnega TPD v slovenske roke. Kje bi bili mi, da bi takrat prišle te delnice v roke moža, ki bi tako zelo hotel slovensko osamosvojitve, ko Peter Kozina! Vse te delnice bi ostale v slovenskih rokah in pohlep po dobičku ne bi zaigral nacionalizacije Trboveljske.

In celo vrsto slanih primerov bi mogli omeniti in povsodi bi se ponovila ista pesem. Na cesti leži bogastvo, samo riko je treba iztegniti in slovensko bogastvo bi se uredilo. Toda ni mož, ki bi reko iztegnili in zato nimamo še elektrifikacije Slovenije, zato nimamo cele vrste drugih stvari, ki bi jih mgi imeti. Peter Kozina pa je bil mož, ki je znal reko iztegniti in zato nam je ustvaril pravo in ustvarjajočo industrijo, ne pa ono, ki je obsežna v boju za upravna mesta.

V slovenskem združništvu je sila, ki nam more dati še več slanih mož, da nam ti docela izvedejo osamosvojitve slovenskega gospodarstva. Samo v tem je pot do slovenskega blagostanja in to pot je Peter Kozina pokazal in v tem je njegova velika in neizbrisna zasluga. Da bi imeli le več takih mož!

Potniški promet na liški progi vpostavljen

Zagreb, 23. febr. a. Po napornem delu je uspelo danes okoli 3 popoldne očistiti progo pri Zrmanji in jo usposobiti za potniški promet. Vso noč so krožili na progi štirje stroji in tako vzdržavali progo, da so šli danes vlaki nemoteno preko kritičnega mesta. Danes zjutraj je v Gračacu burja znatno popustila in je delavstvo zaposleno z odstranjevanjem snega iz okopov. Obstojajo upanje, da bo v kratkem času na vsaj progi moglo obnoviti tudi tovarni promet v polnem obsegu. Na ostalih delih proge je stanje povojno, ker ne sneži več in burja popušta. Sedaj vozijo na progi Zagreb—Ogulin—Split samo osebni vlaki, brzi in tovarni pa bodo po sedanjem stanju začeli obratovati tekem 24 ur. Na progi Srpske Moravice—Sušak sneži in divja burja. Vendar še ni nevarnosti za promet.

Težka avtomobilska nesreča

Perleberg, 23. febr. U. Na cesti Perleberg—Lenzen se je v soboto ponoči zgodila huda avtomobilska nesreča. Avtomobil predstojatelja Thielena iz Wittenberga je na nekem ovinku zadel z zadnjim kolesom ob drevo, se z vso silo zasukal okoli drevesa, potem pa se zaletel v drugo drevo. Vse tri potnike je vrglo iz voza in sta bila dva takoj mrtva, tretji pa je umrl na poti v bolnico.

Chauteempsov program

Konferenca s finančnim ministrom in guvernerjem Narodne banke

Pariz, 23. febr. U. Chauteemps je imel danes štiriurni razgovor s finančnim ministrom Dumentom in guvernerjem francoske narodne banke Moreauxjem. Kakor se čuje, namerava vlada izvršiti velik program za znižanje davkov. Dalje namerava s pomočjo nabranih milijardnih rezerv zakladnega urada bistveno znižati visoke davke. Dalje hoče vlada pospešiti produktivne sile države s tem, da bo skrbela za to, da bo postal kapitalni trg gibčnejši in da se bo denarni trg pocenil. Kar se tiče notranje politike, pripravlja obsežno amnestijo, katere bodo deležni tudi rlaški uradniki, ki so bili obsojeni radi avtonomistične-

ga polreta, pozneje pa bodo deležni amnestije tudi komunisti, ki so bili obsojeni radi političnih deliktov.

Glede zunanje politike pa se bo vlada zavzemala za nadaljevanje dosedanje miro-ljubne politike.

Pariz, 23. febr. AA. Havas javlja, da kabinet Chauteemps ne bo spremenil glede pomorske konference niti najmanj dosedanjega francoskega stališa. Francoski program in francoske zahteve na konferenci odgovarjajo točno francoskim varnostnim potrebam in se ne morejo niti najmanj spremeniti, ne da bi pri tem bila ogrožena varnost Francije.

Volivna zmaga japonske vlade

Tokio, 23. febr. I. Rezultati japonskih volitev so sedaj v glavnem znani. Le nekateri rezultati iz oddaljenih vasi niso znani. Rezultati volitev dokazujejo, da je dosegla vladna stranka minsejto popolno zmago. Dočim je imela prej le 172 mandatov, jih ima že sedaj 245 sigurnih. Največja opozicijska stranka šejuhaj je doživela težak poraz in mesto prejšnjih 220 manda-

tov, jih ima sedaj le 148. Tudi delavska stranka je zelo nazadovala in mesto pričakovanih 15 mandatov rešila le 6 mandatov, od katerih pripade 5 socialnim demokratom, 1 pa delavsko-kmečki stranki. Stranka trgovcev je dobila 6, neodvisni 5, ostale skupine pa 8 mandatov. Ker je vseh mandatov 464, ima vladna stranka s svojimi 245 že sedaj trdno večino in zato ni pričakovati nobenih večjih sprememb v vladi.

Odpor Amerike proti sovjet. justifikacijam

Energ. intervencija senatora Boraha

Newyork, 23. febr. U. Predsednik senatovega zunanjega odbora Borah je, ne da bi prej vprašal washingtonsko vlado, poslal ruskemu zunanjemu komisarju Litvinovu brzojavko, s katero ga prosi pojasnila o nameravani usmrtitvi 6 rabinov iz Minske. Borah, strasten pobornik za priznanje sovjetske Rusije po Ameriki, je Li-

tvinovu v brzojavki opozoril na to, kakšno vzne-mirjenje je vest napravila v Ameriki, obenem pa ga je presil, da mu pošlje uradni material o uvedenem sodnem postopanju. Borahov nastop je sicer nenavaden, da se pa razloži s tem, da med Ameriko in Rusijo ni oficijelnih diplomatskih odnošajev, radi česar je bilo Borahu mo-gače, začeti tako samostojno politiko.

Velika ladjedel'nica se zgradi v Kraljevicu

Belgrad, 23. febr. a. V Beogradu se mudita dva inženjerja ladjedelnice Jarow & Co. iz Glasgowa, ki sta na glasu kot odlična strokovnjaka v tej stroki. Določena sta v našo državo, da organizirata v Kraljevicu ladjedel-nico velikega obsega in računa se, da bo pod-jetje Jarow & Co. kmalu začelo z delom za ustanovitev te ladjedelnice. Prejšnje ladj-

delniško podjetje d. d. Beltrad se bo spreme-nilo v Jadransko ladjedel'nico Jarow & Co. Kot končni cilj bi se imela zgraditi v sred-njem Jadranu, najbrž v severnem delu split-ske luke, velika centralna ladjedel'nica. Ta napredek v ladjedelništvu bi pomenil veliko pridobitev za našo trgovsko mornarico, ki bi se tako osamosvojila tujega vpliva ter bi imel velik pomen tudi za ostale balkanske države.

Venizelos odputuje v Turčijo

Atene, 23. febr. AA. Turški poslanik v Ate-nah je posetil predsednika grške vlade Venize-losa ter mu v imenu svoje vlade izrazil zahvalo za izjavo, ki jo je dal v zbornici o grško-turških odnosih. Turški poslanik je dejal, da bosta pred-sednik turške vlade Ismet paša in zunanji mi-nister Tevdi Ruđi Bej vesela, da bosta mogla pozdraviti v Angori Venizelosa in podpisati medsebojen dogovor. V Turčiji da nihče ne misli na vojsko proti Grčiji, kakor je vojsko odklonil odločno tudi Venizelos.

Grški ministrski predsednik se je najlepše zahvalil turškemu poslaniku za to izjavo ter iz-rabil željo, da odputuje čimprej v Angoro, da pride do čim tesnejših zvez med obema drža-vama.

Аманула-и-Калиби назай

London, 23. febr. I. Bivši afganski kralj Amanulah, ki biva te dni v Carigradu, je prejel včeraj od kralja Nadirja poziv, v katerem ga ta pozivlja, da se vrne v Afganistan, kjer naj zopet zasede kraljevski prestol. Nadir kan smatra sebe samo za Amanulahovega upravnika. Nadalje svetuje Nadir kan Amanulahu, da ne vzame s seboj svoje žene Suraje, ker bi mogla vsled nje zopet nastati vstaja med gorskimi plemeni, ki jih je sedaj Nadir kan komaj pomiril.

Turški stavec naj reši prohibicijo

Carigrad, 23. febr. U. Najstarejši človek na svetu, tu živeči, skoro 150 let stari Kurd Saro, je sklenil pogodbo z ameriško protialkoholno zvezo za reklamno potovanje po Združenih državah. Saro, ki bo potovanje nastopil koncem maja, bo pri propagandnih predavanjih protialkoholne zveze služil kot zgled, da zdrževanje alkohola zagotavlja dolgo življenje.

Romunska kraljica — mati v Preu

Atene, 23. febr. U. Romunska kraljica-vdova in princesinja Ileana sta danes popoldne na kro-vu romunskega parnika »Dacia« prispeli v Pirej. Parnik ostane v Pireju do jutri popoldne. Med tem pa bosta kraljica-vdova in princesinja inko-gnito obiskali Atene.

Drobiž

Pariz, 23. febr. AA. Havas javlja iz Bruslja, da se je zrušila radi eksplozije plina dvonad-stropna hiša. Stiri osebe so bile smrtno ranjene.

Pariz, 23. febr. AA. Havas javlja iz Bruslja, da je v mestu Anderlechtu požar uničil to-varno za karton. Škoda znaša več milijonov frankov.

Atene, 23. febr. AA. Havas javlja, da se je v Atenah vršilo veliko zborovanje beguncev iz Male Azije, ki so protestirali proti gospodarske-mu popuščanju napram Turčiji.

Zbor mariborskih kulturnih delavcev

Maribor, 23. februarja.

Današnji občni zbor tukajšnjega Muzejskega društva se je vršil ob lepi udeležbi članstva ter mariborskih kulturnih delavcev. V svoji otvoritveni besedi je društveni predsednik prelat dr. Kovačič prikazal važnost mariborskega muzeja, ki ga ima za stvarjanje in okrepitev narodnostne kulture ravno radi svoje obmejne lege; pa tudi za samo mesto je velikega pome-na: zbršite muzej — kaj ostane v Mariboru? Dviga pa Muzejsko društvo tudi zastavo idealizma proti novodobnemu duhu materializma, ki zanika preteklost. Ni rasti v bodočnost brez poznanja preteklosti. Zbršite preteklost: kaj ostane potem?

Ob zaključku svojega otvoritvenega govora je prelat dr. Kovačič postavil paralelo: pred 23 leti se je pojavilo v Mariboru vprašanje — kje dobiti prostorov za muzej. Danes se s strahotno aktualnostjo vsiljuje zopet vprašanje: prostori. Propadajo starine v prenapolnjenih sedanjih prostorih. Zori dilema: ali novih prostorov ali muzej zapreti. V zvezi s tem vpraša-njem se je pozneje pri slučajnostih razvila zelo živahna debata.

V svojem tajniškem poročilu je profesor dr. Heric naglašal, da je društvo posvečalo pažno zlasti Potočki Zijalki, Spehovki, ureditvi numizmatične zbirke, za kar gre prvenstveno zasluga dr. Travnerju ter inž. Baumgartnerju. Posebno pa se je razpravljalo tudi o vprašanju novih muzejskih prostorov. Omenja, da šteje društvo 262 rednih članov, nato pa razne nakupe in darila, ki so pomnožila muzejski in-ventar.

Blagajniško poročilo je podal inž. Baum-gartner; dohodkov je imelo društvo 37.429,64 dinarjev, izdatkov pa 37.152,04 dinarjev.

Dr. Travner je naglašal, da se je v pre-tekli poslovni dobi posvečala posebna pažnja tudi ureditvi slik, ki tvorijo po svojem lepem številu in zgodovinski važnosti osnovo bodoči mariborski galeriji slik. Pri slučajnostih je prelat dr. Kovačič sprožil vprašanje dvorca bivše oblastne samouprave, ki je pač v Mari-boru najprimernejša stavba, kamor bi se mogel vseliti muzej. V istem smislu so govorili tudi dr. Travner, ki je opozarjal zlasti na ne-možnost nastavitve Dečjega doma oziroma Go-zdarske šole v istih prostorih, dr. Kukovec in dr. Strmšek, ki je istočasno naglašal po-trobo trajnega zasiguranja omenjenih pros-rov v dvorcu bivše oblastne samouprave. Iz občnega zbora se je v smislu rezultatov deba-te odposlala na pristojno mesto resolucija, v ka-teri se iz narodnostno-kulturnih razlogov na-glaša potreba, da dobi tukašnji muzej svojo prostore v bivši Scherbaumovi vili. V znamenju popolnega soglasja glede tega aktualnega vprašanja, ki ga ima za kulturni razvoj Maribora rešitev omenjenega vprašanja, je potekel ter se zaključil občni zbor tukajšnjega Muzejskega društva. Mariborski kulturni delavci so se raz-hajali v prepričanju, da ne bo ostala navedena resolucija pri meročajnih činiteljih brez uspeha.

Ljubljanska kronika

Ena najimenitnejših in morda tudi najlen-ših prireditelj v tej sezoni je bila gotovo krasno uspela prireditev Jadranske straže v Unioni. Lepi slovenski kostimi in odlični gostje so še povečali sijaj prireditve. Vsi prostori unionskih dvorov so bili do zadnjega kotička nabit polni. Jadranska straža, ki vrši važno narodno na-logo, je res zaslužila, da je njega prireditev ta-ko krasno uspela.

Posebnih dogodkov večerajšnja nedelja ne beleži, kakor je to sploh navadno ob zimskih nedeljah. V policijskih zaporih se je znašlo večeraj 10 možkih: en vojaški begunec, dalje eden radi nevarne grožnje, pet preveč navdu-šenih Dalmatincev, ki so uganjali na neki vese-lici drugim neprijetne neumnosti, kakor so na primer briganje s sifonskimi steklenicami, po-livanje danskih toalet z vinom in slinčih suvo-sti. Dalje so presedeli noč v policijskih za-porih še trije: eden radi javnega nasilstva, eden radi žaljenja straže in en mjanec. Večjih zlo-činov in kriminalnih dogodkov pa v večerajšnji kroniki ni zapisanih.

Nezgodna kronika tudi ni zapisala večeraj do večera nobenega slučajja.

Zahrbtni napad se je pripetil snoči okrog pol 9 na Glincah. Delavec Miha Kosi se je vra-čal takrat domov. V temni ulici ga je nekdo po-čkal v zasedi, najbrže je bil to maščevanje željen človek, ki je udaril zahrbtno z vso si-o s topim orodjem Kosiya po glavi. Napadalec je izginil na Kosijevo obupno vpitje pa so oritekli na pomoč ljudje. Kosi je krvaval iz velike rane nad levim ušesom, ki je bilo povsem prebi-o. Odvedli so ga na strožnico, kjer so ga za silo umili. Kosi je zaradi hudih bolečin naravnost blaznel. Poklicani so bili reševalci iz Ljubljane, ki so prihiteli ponj z reševalnim avtom. Da ne bi divjal, so ga morali naravnost zvezati. Kosi-ju so se najbrže pretresli možgani in so »a-za« prepeljali v bolnišnico. Takoj po tem zlo-čini so pričeli stražniki na Glincah preiskova-ti slučaj in iskati neznanega napadaleca. Da ure, ko to pišemo, nam še ni znano, ali je bil za-hrbtini napadalec prijel.

Ljubljance v ponedeljek radi koncerta »Sle-gue« nima pevske vaje. Pač pa se vrši vaja v terek in sicer za mešani zbor ob 8 zvečer. Udeležba strogo obvezna. V ponedeljek pa vsi na koncert! Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1 in Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24.

Družba „IL RITA“ Premog

Dunajska cesta št. 46

Telefon: 2820

Drva

Kok-

★ Stotiscje gospodinj pere uspešno s pravim terpeninovim milom »Gazela«, zato storite sebi do-bro, ako ga poskusite tudi Vi.

Pogreb Petra Kozine

Zadnja pot Petra Kozine je bila mogočen izraz spoštovanja pokojnikove podjetnosti, obenem pa tudi izraz ljubezni, ki jo je pokojnik užival v življenju zaradi svoje preprostosti in tepega značaja.

Dosti pred pol 5 popoldne, ko je bil napovedan pogreb, so se pred pokojnikovo hišo na Bregu pričele zbirati velike množice občinstva, ki se je razvrstilo v gost špalir. Krsto s pokojnikovim truplom je blagoslovil stolni župnik, kanonik dr. T. Klinar, nato pa se je s toplimi, prišrčnimi besedami poslovil od pokojnika predsednik Zveze industrijcev g. Dragotin Hribar, alavč njegove žudovite zmožnosti, ko je takorekoč iz nič ustvaril nekaj velikega. Naglasil je težko izgubo, ki je z njegovo smrtjo zadela slovensko gospodarstvo in vrste slovenskih podjetnikov.

Nato se je razvil impozanten žalen sprevod po Bregu, Turjaškem trgu, Gosposki in Wolfovi ulici. Miklošičevi cesti, Komenskega ulici, Vidovdanski in Kette-Murnovi cesti do pokopališča pri Sv. Križu. Pred krsto je šlo delavstvo in nameščentstvo njegovih podjetij. Nameščenci in delavci so nesli več lepih vencev, ki so jih poklonili svojemu šefu ravnateljstvo, nameščenci, delavci, razne podružnice itd. Pred krsto je bilo opaziti v sprevodu tudi krasen venec, ki ga je daroval ban ing. Sernee. Za temi je sledila blazina s pokojnikovim odlikovanjem, redom sv. Save ter voz s številnimi venci. Voz s krsto je peljal šest konj.

Za pokojnikovimi brati, sestrami in drugimi žalujočimi sorodniki so sledili odlični zastopniki, prijatelji in znanci pokojnika. Bansko uravo je zastopal svetnik dr. Andrejka, mestno občino župan dr. Puc, ravnatelj dr. Zarnik in obč. sv. Orehek, Zvezo industrijcev predsednik Hribar, ing. Šuklje in dr. Golja, Zbornico za TOI predsednik Ivan Jelačin ml., podpredsednik Ivan Ogrin in tajnik dr. Pless, dalje so bile zastopane vse odličnejše industrije v Sloveniji, tržiška mestna občina, slovenski denarni zavodi, trgovina, sploh vsi slovenski podjetniški sloji. Pogreba pa se je udeležila tudi velika množica ljubljanskega občinstva, ki je pokojnika cenila kot dobrega, simpatičnega moža, ki ima tudi precej zaslug pri razvoju našega mesta, pri njegovem oplešanju in povzdigu trgovine v nem. Dolga je bila vrsta pogrebcev, ki so spremili pokojnega Petra Kozino na njegovi zadnji poti, vsakdo med njimi pa je vedel, da gre za krsto moža jeklene vztrajnosti, stalnega poguma in širokopoteznih energij. Skoro po vseh ulicah v mestu je šel žalni sprevod skozi gosti špalir občinstva.

Pokojnika so že skoro v mraku, ob 6 zvečer, položili k večnemu počitku v posebno grobnico na levi strani pokopališkega poslopja, blizu grobnice, v kateri počivajo prejšnji lastniki njegove hiše, baroni Cojzi. Večina pogrebcev je spremila pokojnika prav na pokopališče.

Peter Kozina, mož, ki v življenju ni nikoli poznal počitka, naj sedaj počiva v miru, mi pa mu ohranimo trajen spomin in hvaležnost za njegovo delo.

Mariborska nedelja

Maribor, 23. februarja.

Črna in puščobna je bila večerajšnja nedelja ter v pričakovanju, če bo nastopil sv. Matija ledorazbijalec ali ledonapravljaec. Delitev vlog in pozornosti: eni so prerajali noč od sobote na nedeljo v uničeni dvorani, kjer so se policijski nameščenci in vpokojenci v smislu utrjenega dobrega prirediteljskega slovesa imenitno izkazali. Med rajalci in živahnimi predpustniki jih je bilo tudi precej iz vrhov mariborske družbe ter številnih prijateljev in znancev vrlih mariborskih vzdrževalcev miru in reda.

Dilecije pa so že večeraj popoldne odhajali na »Mariborsko koč« od kod so priredili skupen izlet preko Ruske koč, Zigarovega ter Peršetovega vrha ter Velikega vrha proti Sv. Martinu. »Neoficijalni« smukovci pa so se razlezli in raztepli vsak po svoje širom pohorskega prostranstva.

Spokojstvo in poboljšanje je prevzelo Mariborčane — številni gostov pri »Grafu« je ostalo v današnjem »štantu« nespremenjeno; ravno tako so uživali danes tudi pri reševalnem oddelku sicer redki odmor in počitek.

Med tednom

Toplo solnce — kakšno je nek' mrzlo solnce? — je te dni tudi meni sezulo tople copate in mi obulo tople čevlje in me zvalo iz tople sobe in od tople peči na ulico.

Ulica je same najepša stvar na svetu, ker človek na ulici največ vidi. Gledaš izločbe in bereš plakate, kjer naznanjajo dne 1. februarja 1. 1930., da bo pasja razstava (ali pa razstava psov) dne 31. decembra 1. 1929. in že se dobrovoljno nasmeješ. Na ulici srečaš svoje sovražnike, ki te hinavsko-ljubeznivo vprašujejo, kako ti kaj gre, in kar nebeškemu veselju je podoben užitek, ko gledaš hinavcem v njihova izprižena srca, kako se jeze, če jim z vso resnostjo poveš, da ti gre dobro. Gledati hinavce v njihovi onemogli nevoščljivosti je pa neprecenljivo prijetno. In sto in tisoč reči je na ulici, v Ljubljani in v Mariboru, (da ne bo zamere), ki človeka veseli in kratkočasijo. Zato sem najraje na ulici.

Te dni pa se mi je pripetilo, da nisem srečal nobenega sovražnika na ulici in zato sem začel gledati druge ljudi, kako se imajo in obnašajo, in videl sem jih prav dosti, ka' o si podajajo roke. To sem videl sicer že večkrat, pa si nisem nič mislil pri tem. Sedaj mi je pa kar nenadoma prišlo na misel vprašanje: Čemu pa imajo ljudje pravzaprav roke? Sicer ne vem, če je to vprašanje prav postavljeno, ker eni modrijani pravijo, da ima pes

Dva zagrebška kluba v Ljubljani

Včeraj popoldne sta gostovala v Ljubljani kar dva zagrebška nogometna kluba. Prvotno sta hotela prireditelja teh tekem igrati vsak na svojem igrišču, vendar sta se Ilirija in Primorje sporazumela in obe prireditvi zvezala. Ta pojav je pozdraviti. Zeleli bi le, da bi ta sporazum držal tudi za večje mednarodne tekme. Kajti na ta način bo dana prilika povabiti v Ljubljano močnejše klube, stroške bosta pa nosila oba kluba. Tako prirejata tekme v Zagrebu, Beogradu in drugod, pa so si tudi v teh mestih vodilni klubi v laseh. Toda sportni interesi ne smejo od tega trpeti.

ILIRIJA: VIKTORIJA 2:2 (1:1).

Kot prvi par v tej skupni prireditvi sta nastopila Ilirija in Viktorija. Oba kluba sta podala tekmo, kakršne smo vajeni videti le kot predigro glavni tekmi. Ne eno, ne drugo moštvo ni izpolnilo tega, kar se je pričakovalo. Na obeh straneh se je igralo zelo mlačno in brez elana.

Viktorija, dijaško moštvo, je v zadnjem času reden gost v Ljubljani. V prejšnjih tekmah smo opazili pri tem moštvo lepo kombinacijsko igrjo. V večerajšnji igri pa o vzorni kombinaciji, radi katere Viktorija slovi, ni bilo sledu. Glavna opora moštva je srednji krilec in pa levo krilo.

Ilirija je nastopila z dvema rezervama in sicer mesto Bergeza in Zupančiča Ladota. Ti dve rezervi sta se vsemu moštvo zelo poznali. Edini, ki je zadovoljil, je bil srednji krilec in deloma Unterreiter. Vsi ostali so pa igrali precej pod svojo običajno formo. V moštvo ni borbenosti, ki igra pri nogometu veliko vlogo. V tej formi ima moštvo slabe izglede za pomladansko prvenstvo. Napadu manjka gonilne sile, ki bi povlekla igralca za seboj. Tako pa le vsi gledajo in čakajo na žogo. Rezultat odgovarja poteku igre, vendar bi

Ilirija lahko dosegla zmago, če bi zaigrala le malo živahnejše.

PRIMORJE: GRADJANSKI 1911 2:1 (1:0).

Splošno se je pričakovalo, da bo v tej tekmi imelo Primorje lahko stališče. In v tej igri se je pokazalo kaj zmora dober napadalni trio. Dober rezultat, ki ga je dosegel Gradjanski, je zasluga njegovega izbornega napadalnega tria. Tako lepe igre notranjega tria v Ljubljani že dolgo nismo videli. Da je imel Perka v levi zvezi takšnega igralca, kakor je bil Babič Miha v desni, bi Primorje igro izgubilo k'jub temu, da je bilo stalno v premoči. Nebro naravnost idealnih prilik je Cindrič zamudil. Razven Perike, Babiča Mihe in Babiča III na srednjem krilecu v moštvo ni posebnih igralcev. Tako so pa ravno ti stari igralci s svojo veliko rutino zaigrali za oko prav lepo. V kombinaciji in taktični igri so naprotnika precej nadkriljevali.

Tako kakor Gradjanski je tudi Primorje ugodno iznenadilo. Kriza, v kateri je bilo to moštvo v jeseni, je premagana. Moštvo je dobilo zopet elan, ki je bil njih glavno in najuspešnejše orožje. Vrzel v napadu je izpolnjen, kajti mladi Franci v desni zvezi je zadovoljil. Od kril je bil Jug boljši od Uršiča. V splošnem je Primorje dobro igralo in zmago doela zaslužilo.

Obema kluboma se je poizkus skupne prireditve obresel, kajti tekmoma je prisostvovalo okoli 1000 gledalcev, kar je v tej zgodnji, še zimski sezoni gotovo rekord. Oba sodnika, tako Cimperman kakor tudi Pevalak nista sodila ravno slabo. Ne moreta pa opustiti grde razvade žvižgati za vsako malenkost. Največkrat je radi tega igralec dvakrat oškodovan. Prvič radi faulta po nasprotniku, drugič pa radi žvižga sodnika, ki je pokvaril lepo delo. Nehote s tem koristi sodnik stranki, katero je nameraval kaznovati.

Belra'ske tekme

Beograd, 23. febr. e. Danes popoldne se je vršila tekma med BSK in temčvarskim klubom Kiniszi, ki je končala z 8:0 za BSK. Prvi polčas 2:0. Gostje, ki so sicer prvotredni romunski klub, so bili razočarani.

Duna'ske tekme

Dunaj, 23. febr. U. Igrale so se prvenstvene tekme:

Hakoah : Hertha 3 : 2 (2 : 2). 4000 gledalcev.

Wacker : Sportklub 2 : 1 (2 : 0). 5000 gledalcev.

WAC : Austria 2 : 0 (1 : 0). 8000 gledalcev.

Vienna : Nicholson 1 : 1 (0 : 1). 8000 gledalcev.

Rapid : Admira 6 : 0 (2 : 0). 15.000 gledalcev.

Donau : Slovan 1 : 0 (1 : 0).

BAC : Victoria XXI. 4 : 0 (0 : 0).

Budimpeštanske tekme

Budimpešta, 23. febr. U. Kombinirano moštvo Ferenzvaros in Hungaria : Sportklub Telepice 5 : 1 (1 : 1).

Budai XI. : Somogy 0 : 0.

Ujpest : III. 3 : 2 (1 : 0).

Segedin, 23. februarja U. Bastya : Kispest 3 : 1 (3 : 0).

Debrecin, 23. febr. U. Bocskay : Nemzeti 2 : 0 (1 : 0).

Pečuh, 23. febr. U. Pecs Baranya : Atilla 1:0.

FRANCIJA : PORTUGALSKA 2 : 0.

Porto, 23. febr. AA. V nogometni tekmi med Francijo in Portugalsko je Portugalska zmagala z 2 : 0.

Smučarske tekme

ZAGREBSKE PRVENSTVENE SMUSKE TEKME.

Zagreb, 23. febr. a. Danes se je vršila na Slemenu tekma za prvenstvo, ki jo je priredila

zagrebška zimskosportna podzveza za l. 1930. Bilo je veliko udeležencev. Sodelovalo je 54 tekmovalcev. Sneg je bil dober. Vreme ugodno. Pri tekmah na 28 km je bil rezultat ta-le: Se-

niorji: 1. Valenteković (Hašk) 1.16.18, 2. Obo-dić (Concordia) 1.16.33, 3. Stiasny (Hašk) 1.17.34. Juniorji: 1. Radošević (Concordia) 1.26.39, 2. Zolokar (Runolist) 1.28.31, 3. Hrvoje Danko (Runolist) 1.29.27.

Damska tekma na 4 km: 1. Esapović Zorka (Hašk) 0.54.39, 2. Beba Obermana (H. P. D.) 0.53.38, 3. Stefica Rotmann (Runolist) 0.56.52.

SMUČARSKA TEKMA SK LOGATEC.

SK Logatec je priredil danes svojo klubsko tekmo na okoli 8 km dolgi progi. Start je bil pri kolodvoru, od kjer je vodila proga po najbližji okolici Logateca preko Sekirce na cilj, ki je bil pri kapelici pri Dolnjem Logatcu.

Proga je bila jako lepa, dasiravno radi precejšnjega vzpona zelo težavna. Manj ugodne so bile snežne razmere, ker je pred tekmo divjala burja s snežnim mežem.

Na startu se je prijavilo 25 tekmovalcev; med temi 14 domačinov, 4 ilirjani in 7 članov Sm. k. Ljubljana. Ljubljancani so startali izven konkurence.

Kot prvi je prekrmaril progo: 1. Jakopič Avgust, Sm. k. Ljubljana, v času 38.15, 2. Ivan Illov, SK Ilirija, 39.10, 3. Zucato Remigij, SK Ilirija, 39.45, 4. Klavža Ivo, SK Logatec, 39.50.

Rezultati klubskega prvenstva so sledeči: 1. Klavžar Ivo, 39.50, 2. Trkman Fran, 44.10, 3. Plečnik Lado 44.15. Tekma je v propagandnem in organizatoričnem oziru uspela izvrstno in pokazala, da je zanimanje za smučanje tudi v Logatcu veliko.

Ruski metropolit Sergij in b-j's-viki

Pod silnim vtisom papeževskega pisma proti preganjanju kristjanov v Rusiji so boljševiki prisilili metropolita Sergija, da je v obliki časnikarskega intervju nastopil v obrambo sovjetov, češ da ni na Ruskem nobenega preganjanja kristjanov. Da je prevzel to nelepo vlogo zagovornika sovjetov tudi metropolit Sergij, ne more presenetiti, ker se je opetovano pokazalo, da ima Sergij zelo malo odporne sile proti boljševikom.

Ko so boljševiki prvič plenili po cerkvah božje podobe in svele predmete, je tedanji patriarh Tihon ostr nastopil proti temu bogoskrunskemu početju. Metropolit Sergij pa je že tedaj nastopil v obrambo sovjetov. Kasneje je vstopil Sergij v živo cerkev, sekto, ki so jo podpirali boljševiki proti pravi pravoslavni cerkvi. Toda v živo cerkev so bila vsa višja mesta že zasejena in zato se je metropolit Sergij zopet vrnil nazaj v Tihonovo cerkev. Kljub temu pa se odnosa med Tihonom in Sergijem niso nikdar več zboljšali. Kmalu nato je moral Tihon na pritisk sovjetke vlade odstopiti. Sergij se je tedaj na vso moč trudil, da bi postal njegov naslednik. Pital je tedaj papeža in pismo škofom, ki pa je prišlo boljševikom v roko. Boljševiki so nato aretirali Sergija in 20 škofov. Ko je bil v Varšavi ubit komunist Volkov, je hotela sovjetska vlada usmrtiti vseh teh 20 škofov. Tedaj je podpisal Sergij, da reši sebe in škofo, peviz na vernike, da molijo za sovjete. Kdor tega ne bi storil, bi se težko pregrešil. Zato se ni čuditi, da je nastopil tudi toplot Sergij v obrambo sovjetov.

Zeileisu prede trda

Svetovno znan je že postal čudežni zdravnik Zeileis, ki je v Gallspacku zdravil s čarovniško palico in radiumom. Od blizu in daleč so drveli ljudje k njemu in hotel za hotelom je nastajal v Gallspacku, toliko tujcev je prihajalo k Zeileisu, da jih odzdravi. Na Dunaju, v Gradcu, v Monakovem in celo v Berlinu je imel Zeileis svoje podružnice in celo vrsto diplomiranih zdravnikov je bila v njegovih službi. Posel je šel izvrstno in ljudje so nosili Zeileisu denar ko za zdravje. V tem pa je začel berlinski zdravnik dr. Lazarus in drugi oster boj proti Zeileisu. Dokazali so, da nima Zeileis niti osnovnih pojmov o sredstvih, ki jih uporablja. Za berlinskim doktorjem se je oglasila cela vrsta drugih in Zeileisova slava je pričela ugašati. Že se tudi Zeileisu obeta uradna preiskava in potem bo njegove glorio definitivno konec. Potem pa pridejo druge neprijetne stvari. Na Dunaju se je namreč že ustanovil poseben odbor ljudi, ki so se zdravili pri Zeileisu in ki so imeli od njegovih napadnih diagnoz veliko škodo. Vsi ti bivši nacisti Zeileisa mislijo sedaj njega tožiti za odškodnino za stroške bivanja v Gallspacku in za pozneje potrebno zdravniško pomoč. — Ker je bilo tudi v Sloveniji nekaj takih ljudi, ki so pričakovali rešitve od čarovniške Zeileisove palice, sporočamo, da se ta odbor Zeileisovih oškodovancev nahaja na Dunaju IV. v Schwindgasse 13 (prilijeje).

Dunajska vremenska napoved. Dosedanje vreme bo trajalo dalje.

rep z a t o, da ž njim miga, drugi pa pravijo, da miga pes z repom, ker ga ima, ampak jaz moram vprašanje že tako postaviti kakor sem ga postavil, ker sicer s svojim pripovedovanjem ne morem naprej.

Torej: čemu ima človek roke? Pravijo, da zato, da ž njimi dela. To pa že ne drži, ker bi moral v tem slučaju jaz biti brez rok. Pravijo tudi, da ima človek roke zato, da si ž njimi pomaga naprej, če noge odpovedo. To je že bolj verjetno. Otroci res kobacajo po štirih, mi pa tudi včasih, posebno če je človek doma v kakšnem nadstropju, sicer pa ne. Trdna in solidna razlaga cilja, namena in pomena rok pa to tudi še ni. Jaz sem se dolgo mučil z odgovorom na to za naš narodnogospodarski in socialni napredek vevlevažno vprašanje, prišel pa nisem nikamor, dokler nisem videl sosedovega psa, kako je sprednje noge položil na tla, z gobčkom jo je po glodal. Takrat se mi je nekaj posveilo in sedaj sem prepričan, da ima človek roke zato, da ž njimi grabi, kolikor mogoče dosti grabi, da zadosti svojim nelazernim požrešnostim. Ljudje grabijo in kradejo, kjer morejo. Če ne bi imeli rok, bi šlo to bolj težko. Sprema roka pa seže v vsak žep, da potegne iz njega, kar ima sosed, in če je še bolj spretna, seže tudi v kakšno banko in potegne iz nje kar po 100 milijonov naenkrat. Kdor ima pa obe roki dovolj spretni, potegne tudi 200 milijonov, da ni samo za želoдец dovolj, ampak tudi za kakšen

kožuh ali pa za kakšno briljante. Kdor ima pa manj spretno roko, mora biti zadovoljen, če z roko lahko dviga čajsko k ustim in košček kruha po starodavnem pravilu: vinča lunk-lunk, kruha lunk-lunk, grunt pa punk punk.

Človeške roke so zelo različne. Eni imajo jo velike loparje, drugi se pa roke komaj poznajo. Po velikosti in obliki rok, pravijo, spoznaš takoj poklic človeka, s komur govoriš. Mesarji imajo otekle, zalite in od mraza razpokane roke. Blagajniki in bankirji imajo prste bolj dolge, časnikarji pa bolj ozke, ker jih vedno sesajo, predno rode svoje morske kače in podobne grozovitosti. Toda to so pohlene zaleve, v te se pa ne maram spuščati na dolgo in široko.

Bolj zanimiva je zame barva rok. Barve rok so zelo raznovrstne: bele, rjave, črne, blatne, umazane in tako podobno. Čudno je, da sedanja moda prav posebno cenj rjave roke. Moda je sicer prismojda, ampak kakor kaže, se za njo le nekaj skriva, posebno če je zadeva tako zapletena, kakor je pri rokah. Barva rok je namreč lahko čisto bela, pa je roka vseeno umazana, in praksa kaže, da so blatne roke navadno veliko manj umazane, kakor čiste bele in to ljudje belih, a umazanih rok tudi dobro vedo. Da pa svojo umazanost pred neizkušenim svetom prikrivajo, zato se menda vpeljali rjavo modo. Črnih rok so se pa bali že stari Rimljani, ki so rekli: Ta je črn, tega se boji!

Pa tudi prsti na roki niso kar tako. Najbolj mogočen je palec. Palec ima človek zato, da se ž njim podpiše na policiji, če kaj ukrade, otroci ga imajo pa zato, da poveže z njegovim miganjem učitelju, da bi šli radi podpirat poljedelstvo. S stegnjenim kazalcem in sredincem hočejo otroci učitelju povedati, da bere njihov sosed pod klopo kakšno indijansko knjigo ali pa da ližejo »meleukere«. Pri nekaterih otrocih se miganje s kazalcem in s sredincem tako razvije, da jim ostane miganje za celo življenje. V Ljubljani in v Mariboru pa takih otrok hvala Bogu ni, ker ljubljanski in mariborski otroci vedo, da diši to miganje zaradi sosedčine prstov po prav tistem kraju, kamor hočejo priti, če migajo s palcem. Najbolj važna pa je steganje palca, kazalca in sredinca, kajti če človek teh treh prstov ne bi imel, bi še po krivem prišeli ne mogel in tudi kvart ne bi mogel mešati po vseh pravih sleparije. Čisto nepotrebna sta pa mezinice in prstanec. Mezinice, ker je premajhen, prstanec pa zato, ker mi, kar nas je solidno oženjenih, prstanov ne nosimo na prstanec, ampak v žepku.

Sedaj pa deločite sami, ali ima človek roko »zato, da«, ali jo ima »ker«. Jaz sem prišel do spoznanja, da je pri roki vseeno, če imaš roko zato, da grabiš in kradeš, ali pa jo imaš, ker hočeš grabiti in krasti. Za Ljubljano in Maribor pa to ne velja, to se razume, da ne bo kakšne predpuslne zamere.

Leto strahote 1793

»Zdaj mi pade v glavo, Guéchamp,« je dejal Gauvain, »kje je lestva?«
 »Ni prišla, gospod polkovnik.«
 »Saj smo videli voz v spremstvu žandarmov!«
 »Toda na njem ni bilo lestve,« je odgovoril Guéchamp.
 »Kaj pa?«
 »Giljotina,« je dejal Cimourdain.

Marquis Lantenac ni bil še tako daleč, kakor so mislili, vendar pa se ni imel več bati, da bi ga republikanci dohiteli. Bil je sledil Halmalu. Stopnice, po katerih sta oba stopala za ostalimi, so se tik pri globeli in mostnih stebrih iztekale v nizko obokan kanal, ki se je odpiral v globoko naravno razpoklino v zemlji, katera se je raztezala po eni strani do globeli, po drugi pa se končala v gozdu. Ta popolnoma zakrita razpoklina se je vila po tleh kakor kača pod neprodno goščo. Tukaj koža zaslediti je bilo popolnoma izključeno; kdor se je plazil tu skozi, je bil varen kakor v samih nedrih zemlje. Vhod v kanal k zavojnim stopnicam je bil tako zaraščen s trnovjem, da je bilo čisto nepotrebno ga zapirati. Marquisu se tudi ni bilo treba preobleči, ker kmečke obleke sploh ni bil odložil, odkar se je bil pripeljal iz Anglije. Samo sabljo in pas je bil odpel in vrغل proč.

Ko sta stopila s Halmalom iz rova v razpoklino, o petih ostalih tovariših ni bilo več ne duha ne sluha. Guinoiseau, Haisnard, Branche-d'Or, Brind'Amour, Chatenay, abbé Turmeau — vsi so bili izginili.

»Niso dolgo rabili, da so jo pobrisali,« je priporočil Halmalo.

»Stori tudi ti tako,« je rekel marquis.
 »Milostivi gospod želi, da ga zapustim?«
 »Se razume,« je odgovoril marquis. »Saj veš, da na begu mora človek vedno biti sam. Kjer se eden

zmuzne skozi, sta dva drug drugemu napoti. Če beži skupaj, gotovo opozoriva koga nase. Ti bi bil vzrok, da bi prijeli mene; jaz, da bi ujeli tebe.«

»Milostivi gospod, poznate kraj?«
 »Poznam.«
 »Pri gauvainskem kamnu se snidemo — ali ostane pri tem?«
 »Kakor sem rekel — jutri opoldan se vsi tam dobimo.«

»Pridem sigurno. Oh, milostivi gospod,« tako je prekinil Halmalo svoja službena vprašanja, »če pomislim, da sva se vozila skupaj na visokem morju, da sva bila čisto sama, da sem vas hotel ubiti, da ste vi bili moj milostivi gospod, da bi bili vi to lahko precej rekli, da ste pa molčali...«, in je postal čisto ginjen. »Vi ste mož, milostivi gospod marquis!«

»Anglija!« je dejal nato marquis, prekinjajoč ta izliv matrozovih čustev. »Samo Anglija nam še ostane. V štirinajstih dneh najdelj se bodo Angleži izkrcali.«

»Jaz imam milostivemu gospodu še veliko poročati. Naročila sem izpolnil.«

»To pride jutri na vrsto.«
 »Torej na svidenje jutri, milostivi gospod.«

»Ali si lačen, Halmalo?«
 »Ne bom rekel, da ne. Tako sem hitel, da sploh nisem imel časa jesti.«

Marquis je vzel iz žepa kos čokolade, jo prelomil in dal večji kos Halmalu; drugega je použil sam.

»Se neka, milostivi gospod, na desno je globel, na levo pridete v gozd.«

»Hvala. Zdaj pa me pusti in se urno odstrani.«

Halmalo je ubogal. Samo nekaj je še zašelestelo v grmičju in Halmalo ni bilo več. Ta neprehodni gozd je bil najboljši zaveznik vstašev. V njem se niso skrivali, ampak naravnost izginjali, kakor da bi jih sploh ne bilo. Lahkota, s katero so se porazgubljali oboroženi kmetje, je bila vzrok, da so se republičanske armade tako bale Vardeje, ki se je zmiraj umikala.

Marquis je nepremično obstal. Bil je človek, ki je zatiral v sebi vsa čustva. Kljub temu ni mogel pre-

magati v sebi prijetnega občutja, ko je po toliki krvi in zaduhi zadihal svež zrak. Čutili se popolnoma sigurnega, potem ko je bil človek že popolnoma izgubljen; varno počivati v svobodni naravi, potem ko si misli, da že ležiš v grobu — to je tudi človeka tako neomajljive duše kakor je bil Lantenac, moralo ganiti, da si je bil že večkrat v podobnem položaju. Moral je sam pri sebi priznati, da se čuti zadovoljnega. Toda takoj je pollačil to čustvo, ki je bilo podobno veselju. Vzel je iz žepa uro in pogledal. Začudil se je: bilo je šele deset.

Tako je zmiraj v takih slučajih. Če je človek preživel tako katastrofo, kjer je vse na tehtnici, se vedno začudi, da taki usodni trenutki niso trajali dalj nego navadni. Topovski strel, ki je bil naznanil naskok, je bil počil pred zatonom solca. Pol ure pozneje, v somraku med sedmo in osmo uro, je kolona naskočila stolp. Torej strahovita borba, ki se je začela okoli osme ure, ves ta junaški enos, ni bil trajal delj ko sto in dvajset minut. V resnici pa je bilo to veliko, da se je taka majhna peščica branila proti taki ogromni premoči čeli dve uri.

Bil je zadnji čas, da gre. Halmalo je moral biti že daleč in marquis se ni več delj obotavljal. Vtaknil je uro zopet k sebi, pa ne v žep, iz katerega jo je bil privlekel, ker je bil zapazil, da je tam imel tudi ključ od železnih vrat, ki so držala v gradič na mostu in katerega mu je bil Imanus izročil, ko sta se poslovila. Ker se je bal, da ne bi se s'eklo ob ključu razbi'lo, je uro vtaknil v drug žep. Ko je že hotel kreniti na levo v gozd, je zapazil bled svit iz globeli sem. Stopil je nekaj korakov proti globeli in videl skozi vejeve, ki se je ostro odrisovalo od rdečkastega ozadja, kako je globel od jarke luči čisto razsvetljena. Hitro se je zopet obrnil, da ne bi ga svit izdal, in korakal nazaj v gozd. Kaj ga je brigalo, kaj se godi okoli grada? Že je bil nar korakov v gošči, ko je, popolnoma skrit v robidovju, začul strašen krik, ki se je razlegal z robu visoke planote nad gozdom. Marquis je obstal in pogledal gori.

Ljudske knjižnice iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25 zvezki: Haggard HČI CESARJA MURILU 32 Din vez 42 Din 27 zvezki: Prejeli: OTROCI SOLNA 24 Din vez 32 Din 28 zvezki: Haggard KILOPARA 28 Din vez 40 Din 29 zvezki: Savinšek IZVOD ČILIT 30 Din vez 42 Din 31 zvezki: Soudewitz NA POLJU SLAVE 28 Din vez 40 Din 31 zvezki: (umna Lavie, ZUBILENI SVEI (the Lost World) Romani 24 Din vez 32 Din

Jugoslov. knjigarna v Ljubljani

Za vsako

gospodinjstvo

važne knjige:

SLOVENSKA KUJARICA. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu, 33 barvnimi tabelami in 193 slikami v naravnih barvah. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila s. Felicita Kalinšek. Cena v platno vezani knjigi 160 Din.

GOSPODINJSTVO. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila. — Zdravstveni del napisal dr. Fr. Dolšek. Za gospodinjstvo šole in slovenske gospodinje sestavila s. Lj. dvina Purgaj. 40 Din, vez. 60 Din.

PRIKROJEVANJE PERILA PO ŽIVOTNI MERI. Vsebinska: Životno perilo — moško, žensko, otroško. Posteljno perilo, namizno perilo, hišno perilo. Sestavila Ema Arkova. 40 Din.

NASVETI ZA HIŠO IN DOM. Praktični nasveti za vsa domača opravila slehernega gospodinjstva ali gospodarstva. — Priredil J. Majdič. 20 Din, vezana v platno 30 Din.

VARČNA KUJARICA. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Sestavila Marija Remčeva. 36 Din.

ZEL IN PLEVEL. Zbirka naravnih zdravil. Solnce, zrak, zemlja in voda — so prva zdravila sveta. Sestavil F. Magister. 60 Din, vezana 75 Din.

Vse te knjige se naročajo v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. Najnovejši cenik Vam je na zahtevo brezplačno na razpolago.

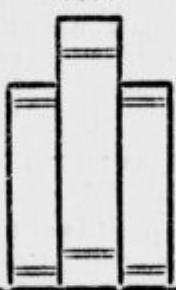
Specijalno in kolonijalno blago.

umetna gnojila, cement itd. itd.

dobavlja

Gospodarska zveza v Ljubljani

SALDA-KONTE
STRACE - JOURNALE
SOLSKJE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIZICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ
K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
IL NADSTROPJE

Bata imel zap tega

Berlin, 23. februarja. I. V sled nekega anonimnega pisma je bil odkrit v bližini Berlina težak zločin. V pismu je neko trdil, da ima kmet Gundermann v vasi Breese pri Zielenzigu zaprito človeško opico. Dva policijska uradnika sta nato odšla v vas Breese in ugotovila, da ima Gundermann svojega brata na podstrešju že peinalet let zaprtega. Podstrešje ima na dvorišče zamreženo okno. Gundermann se je dejansko uprl preiskavi svoje hiše ter sta ga morala uradnika zvezati. Ko sta prišla na podstrešje, sta videla v kotu od mrčesa že čisto zjedeno in gnilo slamnico, na kateri je ležal čisto nag okoli 50 let star mož, ki ga je bilo le še kost in koža. Ko je zagledal tujce, je takoj zlezal pod slamnico v očitnem strahu, da bi ga ti mogli preteptati. Gundermann je nato priznal svoj zločin. Ko je mati pred dvanajstimi leti umrla, je zapustila 12.000 mark za vzdrževanje njegovega bolnega brata. Gundermann pa je ta denar poneveril in nato zaprt brata v podstrešje ter mu dajal silno malo hrane v nadi, da bo kmalu umrl. Bolnega brata so prepeljali v bolnišnico, Gundermanna pa v zapor.

„Lepa igrača“

Most, 23. februarja. I. 27 letni rudniški delavec Franc Pfeifer je živel v sporu s svojo ženo, ki si je služila kruh kot tovarniška delavka. Pfeifer je imel ljubzensko razmerje z nekim 20 letnim dekletom in zato so mu bili na poti žena in oba 6 in 9 let stara otroka. V prepriku je ženi tudi grozil, da bo njo in oba otroka ubil. Predvečernim popoldnem, ko je bila žena v tovarni, je hotel mož izvršiti svoj namen in se odkrižati obeh otrok. Oba otroka je posadil v posteljo in jima dal velik in oster kuhinjski nož, steklenico spirita in skatlico užgalice, da se naj s temi stvarmi igrajo. Nato je stanovanje zaklenil in odšel, prepričan, da bodo nevarne igrače povzročile nesrečo in oba otroka umrla v ognju. Toda ni se zgodilo tako in sam Bog je otroka obvaroval. Ko je prišla mati z dela v stanovanje, sta ji oba otroka skočila veselo nasproti in na smrt preplašeni materi pokazala, kako „lepe igrače“ jima je dal oče. Ta pa je med tem pobegnil s svojim dekletom v tujino. Ali kazen mu ne uide.

Inserirajte v »Slovenskem Listu«!

Dvo' o'esa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do na finejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk živalskih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Protaja na obroke. „Tribuna“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov LJUBLJANA, Karivska cesta št. 4.

SLOVENEK

katoliški dnevnik, pisan v duhu katoliške akcije. — Vsako nedeljo ima prilogo slik na 8 straneh v barvni tisk. — Stane na mesec 25 Din. Pišite, da se Vam pošlje na ozled. Naslov: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA

Edni slovenski zavod brez njegga kapitala je Vzajemna zavarovalnica

o Ljubljani, Dunajska cesta 17

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požaru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe, b) vse premično blago mobilije, zvonove in enako: c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpokam in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

„Težakovo olje za živino.“

Nekoj izjav z tega leta o „Težkovem olju za živo“, iz katerih se vidi, od kako velike važnosti in koristi je to olje za rejo živine. To olje se do i samo pri tvrdki:

M. TEŽAK
Zagreb, Gundulićeva broj 13.

1. Dne 27. jan. piše ekonom R. nko Vitomirović, Vladimirci, Srbija: »Prosim Vas, da mi pošljete tri ročke »Težakovega olja« po povzetju, na čimer Vam se v naprej zahvalujem. Prišel sem do prepričanja, da je to olje izredno dober lek, ki zelo dobro deluje.«
2. Dne 31. januarja piše posestnik Josip Pori, Guštanj: »Prosim Vas, da mi pošljete eno ročko »Težakovega olja«. Hvala v naprej. Olje je zelo dobro za pitanje in za zdravje živine.«
3. Dne 3. februarja piše posestnik Ivan Klenovšek, Zbukovje: »Podpisani Vas prosim, da mi pošljete še eno ročko Vašega olja za živino. Eno ročko sem že potrošil z zelo dobrim uspehom.«
4. Dne 3. februarja piše Fran Bartol, Sajovec: »Ker sem imel z oljem, katerega sem naročil dne 5. januarja t. l. zelo dobre uspehe, naročam s tem drugo kanto »Težakovega olja.«

DANES VEDO TUDI OTIROCI

da e čič-toča temelj z ravja. Kot njihove m m'ce, tako vedo tudi oni, da je najkrajša in najuspešnejša pot do snage dosledno pranje s pravim terpentinovim

milom Gazela

GAZELA MILO